

บทความวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู

สุพรรณฯ สุพรรณฯ*, ดนุตา จามจุรี**, อัจฉรา วัฒนารงค์***, มารุต พัฒนาผล****

*นักศึกษาระดับปริญญาเอก (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

***ปร.ด. (การบริหารการอุดมศึกษา), รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

****กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู 3) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครูที่ได้พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ผลการวิจัย พบว่า 1 สมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ประกอบไปด้วยสมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนภายในชั้นเรียน ด้านการตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล และ ด้านการเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของนักเรียน 2. หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องทักษะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการทดลองปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 3. ประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่า 1) นักศึกษามีสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาครูที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู ได้คะแนนความรู้ความเข้าใจจากการจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) นักศึกษาครูทั้ง 10 คนมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนทั้งจากการประเมินของครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้น ผลจากการสัมภาษณ์นักเรียน และครูพี่เลี้ยง พบว่า นักศึกษามีสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครูครบทั้ง 3 ด้าน และ 4. นักศึกษาครูที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะ, ความรู้สึกละตัวของครู, สมรรถนะความรู้สึกละตัวของครู

Research

Development of a Competency-Based Training Curriculum to Enhance the Sensitivity Competency of Teachers

Supansa Suvanchatree, Danulada Jamjuree**, Achara Wattananarong***, Marut Patphol*****

**Ph.D. (Curriculum Research and Development), Candidate Srinakharinwirot University*

***Ed.D (Curriculum Research and Development) Assistant Professor, Doctoral Program in Curriculum Research and Development Graduate School, Srinakharinwirot University*

****Ph.D (Higher Education Administration) Associate Professor, College of Management University of Phayao*

*****Ed.D (Curriculum Research and Development) Assistant Professor, Doctoral Program in Curriculum Research and Development Graduate School, Srinakharinwirot University*

Abstract

The purposes of this research are as follows is to: 1) to develop the teacher sensitivity competency; 2) to develop a competency-based training curriculum to enhance teacher sensitivity competency; 3) to evaluate the effectiveness of a competency-based training curriculum to enhance teacher sensitivity competency. The study on Research in Research and Development (R&D) by One-Group Pretest-Posttest Design. The method is divided into three phases. Phase One: the development of teacher sensitivity competency; Phase Two: the development of a competency-based training curriculum to enhance teacher sensitivity competency; Phase Three: evaluating the effectiveness and improving competency-based training interns of curriculum to enhance the sensitivity competency of teachers has been developed. The results of the research revealed the following: 1. It consists of three competencies: positive interaction between teachers and students in the classroom, responsiveness to individual learning difference needs and capacity to scaffold the problem-solving skills of children; 2. competency-based training curriculum to enhance teacher sensitivity competency and consists of five units: Unit One, Student Learning Difference; Unit Two, Interaction within Classes. Unit Three, problem solving skills in the classroom. Unit Four Learning Design, Learning Management and classroom teaching experiments. Unit Five: Teaching Activities in Schools; 3. the effectiveness of the curriculum found the following: 1) Student teachers have higher teacher sensitivity competency scores than more established teachers and after learning rather than before learning and at a statistically significant at the .05 level; 2) Student teachers who have experience are trained in performance-oriented training to enhance the sensitivity of teachers have a passing score interns of knowledge and understanding from activities in units one to four for all the set criteria; 3) All ten student teachers have improve in the design of learning management and classroom learning activities, both from the assessments

of mentors and instructors at a higher criteria. Interviews with students and mentors found that student teachers had teacher sensitivity competency in all three aspects; and 4. Student teachers who are trained in a competency-based training curriculum to enhance teacher sensitivity competency have satisfaction with the curriculum at the highest level.

Keywords: Competency-Based Training Curriculum, Teacher Sensitivity, Teacher Sensitivity Competency

บทนำ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) ได้ระบุความสำคัญเกี่ยวกับความไว้วางใจในมาตรฐานการเรียนรู้ด้านที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ควรส่งเสริมให้ครูมีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นเข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม และมาตรฐานการเรียนรู้ด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ครูมีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด-เขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตครูได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้สึกไวของครู (Teacher Sensitivity) เพราะมีหลักฐานในการวิจัยยืนยันได้ว่า ครูที่มีความรู้สึกไว (Sensitivity Teacher) สูงต่อลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลนั้น จะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นด้วย (Melodie and Sherman, 2004)

สมรรถนะความรู้สึกไวของครูมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพครูเป็นอย่างยิ่ง เพราะสมรรถนะดังกล่าวเป็นสมรรถนะที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูในการที่จะมุ่งให้ครูได้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับความสามารถทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ เพราะครูที่ได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะดังกล่าว จะเป็นครูที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมในการแสดงออกที่ส่งผลโดยตรงกับประสิทธิภาพทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสมรรถนะดังกล่าวยังมุ่ง

ส่งเสริมให้ครูมีคุณลักษณะที่มีความเหมาะสมกับการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งส่งเสริมสมรรถนะความรู้สึกไวของครูให้กับกลุ่มของนักศึกษาครูที่กำลังจะออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักศึกษาครูได้นำความรู้ที่เรียนมาทั้งทฤษฎี และทักษะต่าง ๆ ที่มีความสำคัญมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานการณ์จริง แต่สำหรับสมรรถนะความรู้สึกไวของครูนั้น จะเป็นตัวช่วยให้นักศึกษาครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (High Performance) เพราะมีงานวิจัยที่สามารถยืนยันได้ว่า ครูที่มีสมรรถนะดังกล่าว สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการทางด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ชั้นเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ อีกทั้งยังเป็นครูที่มีคุณลักษณะที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ (Melodie and Sherman, 2004; Williamson and Watson, 2007 และ Elita, 2009)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกไวของครูในกลุ่มนักศึกษาครู โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ของ เดวิด แมกซ์คิลแลนด์ (David McClland, 1979) ร่วมกับการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดความรู้สึกไวของครู (Teacher Sensitivity) คุณลักษณะความรู้สึกไวของครู มาตรฐานและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู คุณลักษณะของครูที่ดี และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครู มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดสมรรถนะความรู้สึกไวของครู (Teacher Sensitivity Competencies) ซึ่งสมรรถนะในที่นี้จะหมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ (Other Characteristics) ที่ช่วย

ให้นักศึกษาครูสามารถปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างให้นักศึกษาครูมีความมั่นใจและเป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาครูก่อนออกปฏิบัติการสอน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูที่ได้พัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูให้กับนักศึกษาครูที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่นักศึกษาครูจะออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาครูที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหลักสูตรวิชาชีพครู (5 ปี) ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่กำลังจะออกปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2559 และได้ยื่นเรื่องสำหรับตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิในการออกปฏิบัติการสอน และผ่านเกณฑ์ที่ทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้กำหนดไว้จำนวน 415 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครูที่กำลังศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) ที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 10 คน

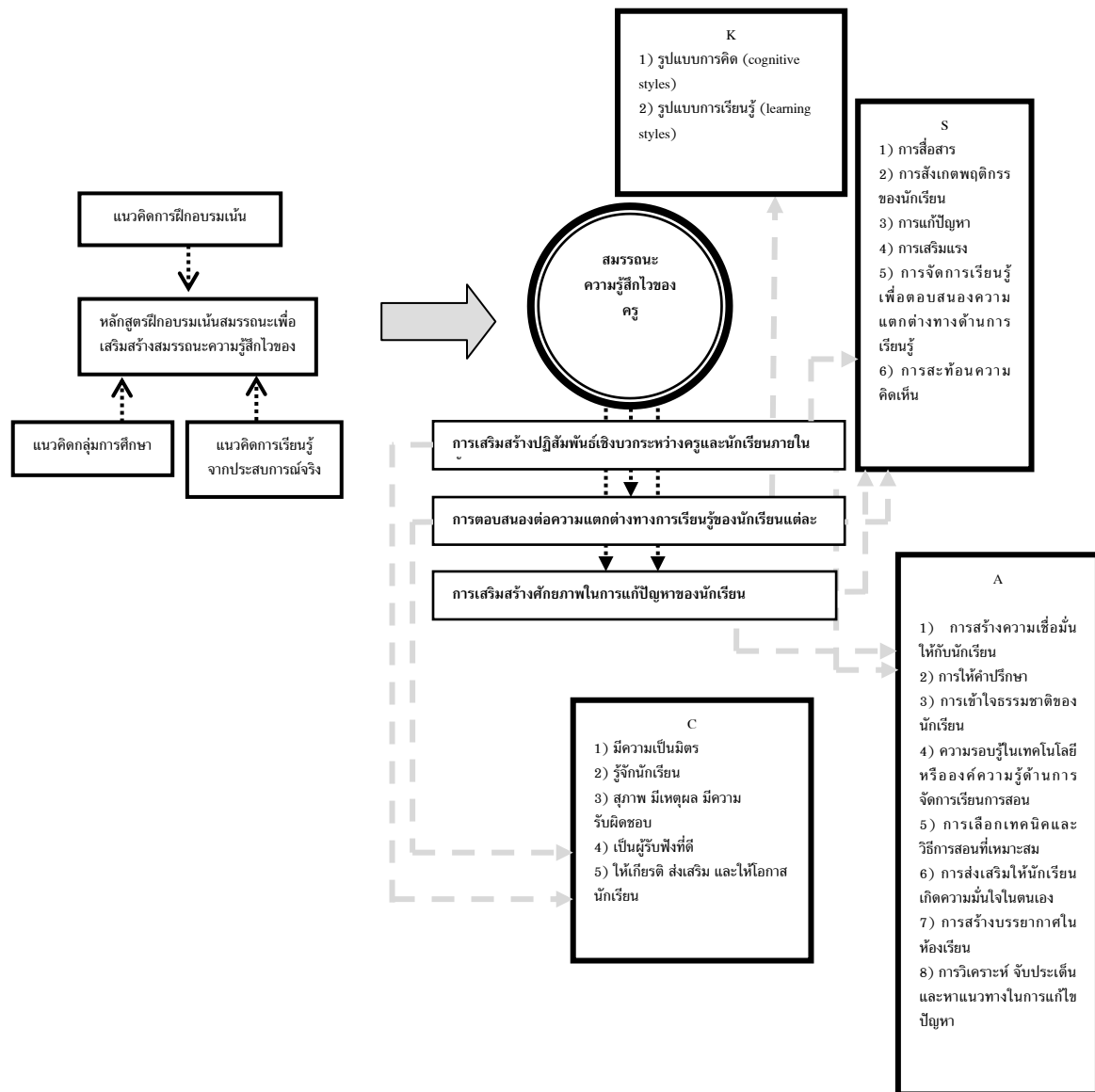
2. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็นดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู

2.2 ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนภายในชั้นเรียน 2) ด้านการตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล และ 3) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของนักเรียน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู สร้างบนฐานคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ (Competency Based Approach) โดยที่สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู (Teacher Sensitivity competencies) พัฒนามาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดความรู้สึกละเอียดของครู คุณลักษณะความรู้สึกละเอียดของครูมาตรฐานและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู คุณลักษณะของครูที่ดี และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครู การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ใช้แนวคิดการฝึกอบรมเน้นสมรรถนะ (Competency-Based Training: CBT) แนวคิดกลุ่มการศึกษาครู (Teacher Study Groups) และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) เพื่อการเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูใน 3 ด้าน คือ 1) การเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนภายในชั้นเรียน 2) การตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละ และ 3) การเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของผู้เรียน สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ 1) สังเคราะห์สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 2) ศึกษาคุณลักษณะเชิง

พฤติกรรมสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูจากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู (Stakeholder) 3) ตรวจสอบความเหมาะสมสร้างมาตรฐานสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู และ 4) การสร้างแบบประเมินสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู เป็นระยะของการดำเนินการเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ 1)

การวิเคราะห์ส่วนต่างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 2) การพัฒนาร่างหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 3) การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู และ 4) การนำร่างหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ (try out)

ระยะที่ 3 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมโดยแบ่งการดำเนินการทดลองเป็น 2 ระยะ ดังนี้ 1) ระยะฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการสอน ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 26 ชั่วโมง 2) ระยะการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาภายหลังผ่านการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการสอนร่วมกับการใช้กลุ่มการศึกษาคู โดยเป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ กับนักศึกษาคูเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนของนักศึกษาคูแต่ละบุคคล โดยนำเครือข่ายเทคโนโลยีการสื่อสารของ Facebook จัดตั้งเป็นกลุ่มเพื่อสร้างชุมชนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดให้มีกิจกรรมนี้สัปดาห์ละ 3 วัน เป็นระยะเวลา 2 เดือน ในช่วงระหว่างที่นักศึกษาคูปฏิบัติการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู มี 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 2) แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างทางด้านการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล การสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน และทักษะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน 3) แบบสังเกต

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4) แบบบันทึกการสะท้อนคิดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 5) แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอน และ 6) แบบประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบประเมินสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู 3) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนและครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาคู

การวิเคราะห์ผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาถอดเทป จัดระเบียบข้อมูล ตีความ ให้ความหมาย และจัดกลุ่มข้อมูล (Category)

3. การประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในร่างหลักสูตร และความสอดคล้องกับเอกสารประกอบหลักสูตร ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC)

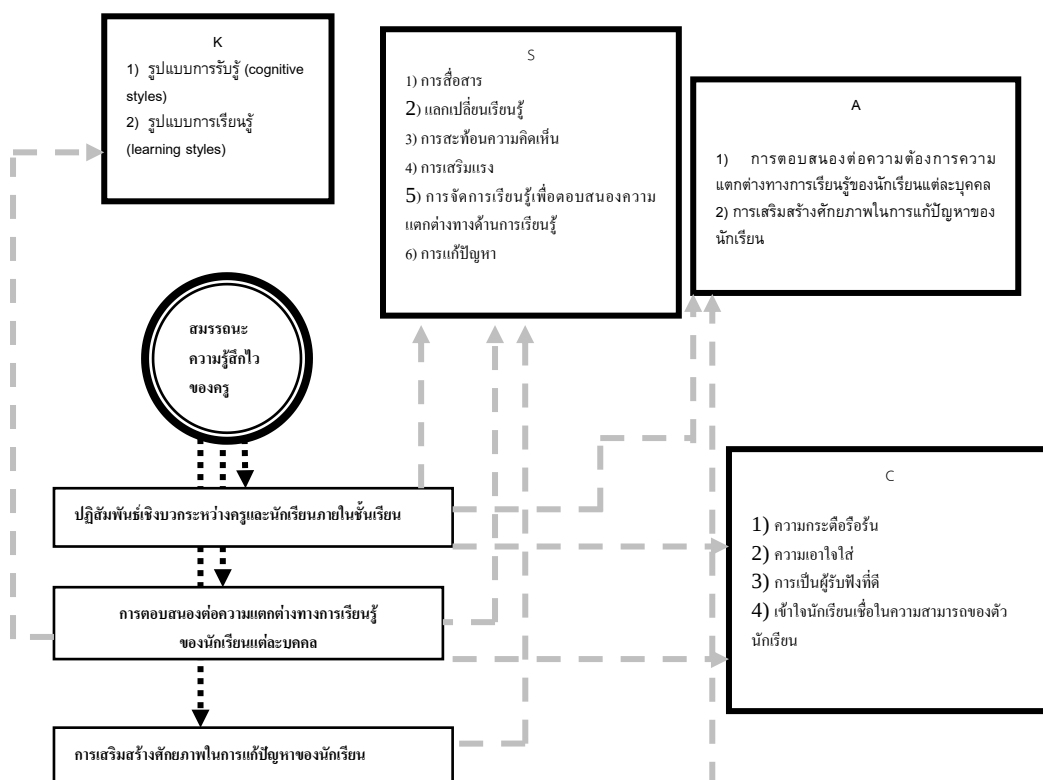
4. การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) โดยคำนวณความสอดคล้องด้วยสถิติแคปปาของโคเฮนตามแนวทางของ Fleiss Levin และ Paik

5. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรม และประเมินสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ก่อน-หลังการฝึกอบรมของนักศึกษาคู วิเคราะห์ด้วยสถิติ Non-Parametric โดยใช้ Wilcoxon Signed Ranks Test

ผลการศึกษา

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูพบว่า สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ประกอบด้วยสมรรถนะย่อย 3 สมรรถนะ ที่ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนภายในชั้นเรียน การตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล

และการเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของนักเรียนโดยมีความรู้ (Knowledge: K) ทักษะ (Skill: S) ความสามารถ (Ability: A) และคุณลักษณะ (Characteristics: C) รายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 สมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู (Teacher Sensitivity Competency)

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งรูปแบบการฝึกอบรมออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล 2) การสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้น 3) ทักษะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน และ 4) การ

ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการทดลองปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน

ระยะที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีรายละเอียดของรูปแบบกิจกรรมการฝึกอบรมดังนี้ 1) นิเทศติดตามผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาครูเดือนละ 2 ครั้ง ระยะเวลา 2 เดือน รวมคนละ 4 ครั้ง 2) การเข้าร่วมกลุ่มการศึกษาครูใน 2 รูปแบบ คือ 1) กลุ่มการศึกษาแบบการปฏิบัติ (Practices Study Group) 2) กลุ่มการศึกษาแบบออนไลน์ (Online Study Group)

3. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู

3.1 ผลการประเมินสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู พบว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู หลังผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 3 สมรรถนะ และเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการประเมินสมรรถนะ

ความรู้สึกละเอียดของครู พบว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู ก่อนและหลังการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู

สมรรถนะ	จำนวน นักศึกษา ครู (N)	ก่อนเรียน		หลังเรียน		Z	P
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียน ภายในชั้นเรียน	10	2.90	0.74	4.80	0.42	2.850*	.004
ด้านการตอบสนองต่อความ แตกต่างทางการเรียนรู้ของ นักเรียนแต่ละบุคคล	10	2.40	0.70	4.10	0.32	2.859*	.004
ด้านการเสริมสร้างศักยภาพใน การแก้ปัญหาของนักเรียน	10	2.30	0.95	4.50	0.53	2.825*	.005

$p \leq .05$

3.2 ผลการประเมินการสรุปกิจกรรมเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในชั้นเรียนทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาครูที่เข้ารับการฝึกอบรม ได้คะแนนความรู้ความเข้าใจจากการจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-3 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังพบว่า นักศึกษาครูได้คะแนนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และคะแนนในการทดลองปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี คือ 3.84 และ 4.06 ตามลำดับ

3.3 ผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนระหว่างการจัดปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในการติดตามประเมินผลเป็นเวลา 2 เดือน จากการประเมินของครูพี่เลี้ยงและ

อาจารย์นิเทศ พบว่า นักศึกษาครูทั้ง 10 คนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตั้งแต่การประเมินในครั้งนี้ที่ 2

3.4 ความพึงพอใจของนักศึกษาครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกละเอียดของครู พบว่า นักศึกษาครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด 13 ด้าน และมีความพึงพอใจในระดับมาก 1 ด้าน

3.5 ความคิดเห็นของนักเรียนและครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู พบว่า 1) นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ไว้ว่า “คุณครูมีความพยายามมากหากิจกรรมสนุก ๆ ให้ลองทำอยู่เสมอทุกคาบ” “คุณครูมักหากิจกรรมการทดลองที่มีความเกี่ยวข้องมา

ให้เราทำกันบ่อย ๆ จนทำให้ผมรู้สึกชอบวิทยาศาสตร์” “ชอบที่ครูไม่ได้ให้พวกหนูเปิดหนังสืออ่าน ครูมีกิจกรรมแปลก ๆ มาให้ได้ทดลองได้ลองเล่นตลอด” 2) ครูพี่เลี้ยงได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ไว้ว่า “นักเรียนชม บอกว่าคุณครูเก่ง คุณครูน่ารักคะ” “นักเรียนชอบเรียนกับเขาคะ” “สอนเก่ง ตั้งใจ เตรียมการสอนดี เด็ก ๆ นักเรียนรักเขาคะ” “น้องเขาคู่มือเรียนได้ดี มีเทคนิคแปลก ใหม่ ที่มาใช้กำหราบนักเรียนได้คะ”

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. การพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูเป็น การพัฒนาโดยการศึกษาแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ ของ เดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland, 1979) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะเป็นผลของพฤติกรรมที่ ประกอบไปด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน (Other Characteristics) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ การบริหารทรัพยากรบุคคลแนวใหม่ของภาครัฐ ของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของส่วนราชการ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2553) และการ พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูในยุคใหม่ (คุรุสภา, 2556) ที่ ได้กำหนดสาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์ วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่า ด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบไปด้วย 11 มาตรฐานความรู้ และ 2 สาระการฝึกทักษะและ สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐาน ประสบการณ์

วิชาชีพเพื่อเป็นการยกระดับให้วิชาชีพครูเป็น วิชาชีพชั้นสูง และเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูมี ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่จำเป็นในการที่จะ นำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนทางด้านการเรียนรู้ และทำ ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียน การสอนของนักศึกษาครู จึงได้มีการกำหนดสมรรถนะ

ความรู้สึกลึกซึ้งของครูที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน 3 สมรรถนะ คือ 1) การ เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียน ภายในชั้นเรียน เป็นสมรรถนะด้านหนึ่งที่มีความสำคัญ กับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู ที่จะแสดง ให้เห็นว่านักศึกษาครูสามารถที่จะบริหารจัดการชั้นเรียน และดำเนินการสอนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่ง การสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนนั้น จะส่งผลกระทบต่อ โดยตรงกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน โดย จะเป็นการสนับสนุนนักเรียนในเชิงบวกเกี่ยวกับการ แลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน และ การส่งเสริมให้นักเรียนมีเครื่องมือสำคัญในการที่จะใช้ แลกเปลี่ยนหรือการเจรจาต่อรองในสิ่งที่เป็นเรื่องยากกับ เพื่อนนักเรียน อีกทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูที่มีความรู้สึกลึกซึ้ง ใต่อนักเรียนจะส่งผลกับพัฒนาการในเชิงบวกเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย ใน การสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนที่เป็นไปในเชิงบวก จะส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งหมาย รวมถึงการที่ครูมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศใน ชั้นเรียน (Classroom climate) ให้มีบรรยากาศที่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) กับนักเรียน ตลอดเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สอน สามารถนำข้อเสนอแนะนั้นไปใช้ปรับปรุงตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความสามารถ และศักยภาพ ที่ตนเองมี (Lynch, 1997 และ Schunk, 2004) 2) การ ตอบสนองต่อความแตกต่างทางการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ละบุคคล เป็นสมรรถนะที่นักศึกษาครูต้องให้ ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ เมื่อไปปฏิบัติการสอน เพราะการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จ หรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการสอนเป็นผู้ที่มีความ เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่การที่ครูให้ ความสำคัญกับความแตกต่างของนักเรียนนี้จะส่งผลให้ การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จได้ ครูที่มี ความสามารถในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการ เรียนรู้ของนักเรียนจะสามารถเลือกกลยุทธ์การสอนได้ อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล (Williamson and Watson, 2007) ส่งเสริมให้นักเรียน

สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ เพราะรูปแบบการเรียนรู้ (Learning styles) ของนักเรียนแต่ละบุคคลนั้น จะทำให้ครูทราบถึงความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล (Schoenfeld, 1988) ด้วย 3) การเสริมสร้างศักยภาพในการแก้ปัญหาของผู้เรียน เป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญอีกสมรรถนะหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมประสิทธิภาพให้การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ ประเสริฐ ต้นสกุล (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ การประดิษฐ์คำตอบ การพิจารณาผลพวงและค้นหาวิธีการที่เหมาะสมที่นำไปสู่การแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วง เช่นเดียวกับการจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนของครู การที่ครูเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน และพยายามหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยการคิดวิเคราะห์ และตีความ เพื่อนำไปสู่การสรุปในการหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานักศึกษาครู มีการดำเนินการตามแนวคิดการฝึกอบรมเน้นสมรรถนะ แนวคิดกลุ่มการศึกษาครู และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มาพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมีระยะดำเนินการฝึกอบรมอยู่ด้วยกัน 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติการสอน และ ระยะที่ 2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จากแนวคิดที่นำมาใช้พัฒนาหลักสูตรจะพบได้ว่า หลักสูตรดังกล่าว เป็นหลักสูตรที่เน้นเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะที่มีความสำคัญในการนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครู และกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้นักศึกษาครูที่ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติจริง และมีการกำหนดสถานการณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาครูได้พัฒนาสมรรถนะตามที่หลักสูตรได้มุ่งหวังไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ แบลิงค์ (Blank, 1982) เกี่ยวกับแนวคิดในการจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนที่กล่าวไว้ว่า เป็นการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (Student-centered) และเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงหรือการลงมือกระทำของนักเรียน (Learning by Doing) เองให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่ได้กำหนดเอาไว้ (Ruiz, 2012) โดยได้มีการนำแนวคิดหลักการเกี่ยวกับกลุ่มการศึกษามาใช้เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู อีก 1 ช่องทางหนึ่ง ที่ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนที่มีคุณภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตรงตามเป้าประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู ได้กำหนดให้มีหน่วยการเรียนรู้การรู้ทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ในการฝึกอบรมให้ความรู้ 4 หน่วย และหน่วยการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 หน่วย

3. การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูที่ได้พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูหลังผ่านการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้ง 3 สมรรถนะ และเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการประเมินสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู พบว่า นักศึกษาครูมีสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนักศึกษาครูที่มีสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งอยู่ในระดับสูงซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีตามไปด้วย ซึ่งครูที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถเลือกกลยุทธ์การสอนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล (Williamson & Watson, 2007) ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ เพราะรูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles)

ของนักเรียนแต่ละบุคคลจะทำให้ครูทราบถึงความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะทางการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล เพราะคุณลักษณะการเรียนรู้ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างในการเรียนรู้และรูปแบบการรับรู้ที่แตกต่างกัน (Melodie and Sherman, 2004) ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ที่พบว่า ผลการประเมินการสรุปกิจกรรมเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในชั้นเรียน การประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน อีกทั้งยังได้คะแนนการทดลองปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังพบอีกว่านักศึกษาครูมีผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติการสอนในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครู มีการพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 3 ด้าน คือ ด้านเชิงนโยบาย ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ และด้านการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1.1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูให้มีความสอดคล้องกับส่วนต่างของสมรรถนะของครู (Competency Gap) ในแต่ละกลุ่มที่ต้องการพัฒนา

1.2 สร้างเครือข่ายภาคีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อให้ นักศึกษาครูได้มีการฝึกผ่านประสบการณ์จริงในการนำสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.3 สร้างชุมชนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพครู ซึ่งอาจจะเป็นการนำแนวคิดกลุ่มการศึกษาครู (Teacher Study Groups) หรือ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาใช้ในการพัฒนานักศึกษาครู หรือครู

ประจำการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาครู ควรนำสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมในการเตรียมความพร้อมนักศึกษาคูในทุกสาขาวิชาโดยมีการจัดกิจกรรมในการบูรณาการ หรือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษาคูตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.2 เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมเน้นสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้บนพื้นฐานของการหาความต่างของสมรรถนะ (Competency Gap) ของนักศึกษาคูชั้นปีที่ 4 หลักสูตรวิชาชีพครู (5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งในการพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครูให้กับนักศึกษาคูหรือครูประจำการในกลุ่มอื่นนั้น อาจจะไม่เหมาะสม แต่สามารถกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งได้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู ให้กับนักศึกษาคูในทุกสาขาวิชาโดยการจัดบูรณาการเข้าไปในทุกรายวิชาที่จัดอยู่ในหมวดวิชาชีพครู ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4

3.2 การวิจัยในครั้งต่อไปเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความรู้สึกลึกซึ้งของครู ผู้วิจัยควรหาภาคีเครือข่ายความร่วมมือจากสถานศึกษาเพื่อให้ นักศึกษาครูได้มีโอกาสในการฝึกเกี่ยวกับการเผชิญสถานการณ์จริงในสถานศึกษา และทำให้นักศึกษาครูมีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง

3.3 การวิจัยในครั้งต่อไปควรนำแนวคิดของกลุ่มการศึกษาครู (Teacher Study Groups) มาใช้ในการสร้างชุมชนแห่งวิชาชีพเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มนักศึกษาคูอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานักศึกษาคูต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุ
ลดา จามจุรี, รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนา
ณรงค์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มารุต พัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา
และข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย
รวมทั้งตรวจสอบแก้ไข ส่งผลให้บทความวิจัยฉบับนี้
สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- คุรุสภา. 2556. ราชกิจจานุเบกษา ประกาศ
คณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้
สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้
ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย
มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. วันที่ค้นหา
ข้อมูล 25 มกราคม 2558, จาก
[http://www.alumni.rtu.ac/doc/
/Knowledge_performance.pdf](http://www.alumni.rtu.ac/doc/Knowledge_performance.pdf).
- ประเสริฐ ต้นสกุล. 2551. ทักษะประกอบตน.วันที่ค้นหา
ข้อมูล 27 ธันวาคม 2551, จาก
[http://www.Aspacngo.Org/unloads
/Events/jamming/6.pbf](http://www.Aspacngo.Org/unloads/Events/jamming/6.pbf).
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. 2553. คู่มือการกำหนด
สมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะ
เฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ. นนทบุรี:
บริษัท ประชุมช่าง จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (กุมภาพันธ์
2554). “2554 ปีแห่งการพัฒนาคุณภาพครู”.
อนุสารอุดมศึกษา. ออนไลน์. 37(392): 1-24. วันที่
ค้นหาข้อมูล 25 มกราคม 2558, จาก
http://www.mua.go.th/pr_web.
- Blank, William E. 198). Handbook for
Developing Competency-Based
Training Programs.
New Jersey: Prentice-Hall.

- Elita Farine Amini Virmani. 2009. Early
Childhood Mental Health
Consultation: A Systematic Approach
to Improving Teacher Sensitivity
Through Ongoing Professional
Development. Human Development
Office of Graduate Studies University of
California.
- Lynch Tony. 1997. Communication in the
Language Classroom. 2nd. Oxford
University Press, Oxford New York.
- McClelland, David. 1979. Testing for
Competence rather than for
Intelligence.American
Psychologist.Retrieved December 14,
2009, from
<http://www.haygroup.com>.
- Melodie Rosenfeld& Sherman Rosenfeld.
(2004, August). Developing Teacher
Sensitivity to Individual Learning
Differences. Education Psychology.
24(4), 465-486.
- Ruiz, Yumary; et al. 2012. “Lesson Learned
from a Community-Academic Initiative:
The Development of a Core
Competency-Based Training for
Community-Academic Initiative Health
Workers”. American Journal of Public
Health, 102(12): 2372-2379. Retrived
April 25, 2015.From
[http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfvie
wer/pdfviewer? Vid=5&sid=8f975a40-
0dbc-4683-9ae1-16afc40ebdbc
%40sessionmgr4004&hid=4110](http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?Vid=5&sid=8f975a40-0dbc-4683-9ae1-16afc40ebdbc%40sessionmgr4004&hid=4110).
- Schoenfeld, A. H. 1988. Individual Differences
and Learning Strategies, in C.E.
Weinstein, Goetz and P.A. Alexander
Learning and Study Strategies: Issue in

- Assessment, Instruction and Evaluation.
San Diego: Academic Press.
- Schunk, Dale H. 2004. **Learning theories: an educational perspective**. 4th ed. The Lehigh Press, Inc. New Jersey.
- Columbus, Ohio Lynch Tony. 1997. **Communication in the Language Classroom**. 2nd. Oxford University Press, Oxford New York.
- Williamson, M. F.; & Watson, R. L. 2007. "Learning styles research: Understanding how teaching should be impacted by way learners learn: Part III: Understanding how learners' personality styles impact learning". **Christain Education Journal**, 4(1). 62-77.